

Om tingsplatsen se N. Ahnlund i Jämtlands och Härjedalens historia 1 (1948), s. 518 ff., och C. R. Carlsson i Fornvårdaren X:4 (1970).

Angående jamtamotet, som inföll måndagen efter Gregoriusmässan, se Ahnlund, a.a., s. 499. f.

Allom mannom them som thetta breff hora ælla se sænder Olaff Sæluasson fooghte ii Jæmptalandi helso medh Gudhi / kungørandes at tha som lidhit fran byrdh wars Herra Ihesu Christi Mcccclxxx aar vm midwiku daghin a iempta mote / tha kom fore a stæmpno Fore Bærghe Østen Joons Konpans son / och kærdhe thær vp a Michiæl ii Arwiik¹ vm sit mødhærne / ledde Michiæl fram twa skælrrika waatta² / Olaff a · Bakka³ och Kætil a Risom⁴ / som thet baro och sworo / at Michiæl habdhe thæs sama Joonz mødhærne fyretighi marker jæmpska^a andwardhat Thorfinne Joons laglighom vmbodhz manne^b / wæl tio arom før æpte thy som Thorfinder loot sich thær wæl aat nøghia / wordho tha Michiæl och Joonz⁵ saate och aalsate⁻⁵ / och lofwadhe hwar thera annan a kæro løsan / Næmbde iach thær til witna Olaff Hæmmingsson och Gyrddh a Bærghom⁶. Scriptum sigillis predictorum Olai et Gyrdonis vna cum sigillo meo proprio in testimonium premissorum. Actum anno, die et loco supradictis.

Sigill: nr 1–3 endast skåror i uppvecket.

^a Bokstaven a efter rättelse från e. ^b Med överflödigt nasalstreck över bokstaven a.

¹ Orrviken i Sunne socken. ² D.v.s. 'vittnen', jfr Söderwall, suppl.: vatter. ³ Backe, möjligen i Sunne socken. ⁴ Rise i Frösö eller Sunne socken. ^{5–5} D.v.s. 'helt förlikade', se J. Fritzner, Ordbog over det gamle norske sprog: alsatt. ⁶ Troligen Berge i Frösö socken, men kan möjligen avse Berg i Bergs socken.

10130

1380 mars 22

Uppsala

Ulf Björnsson i Säby i Dalby socken säljer på häradstinget i Hagunda 12 öresland i byn Säby med alla tillagor till Uppsala domkyrka och på domkyrkans vägnar till Lars Svensson i Gränberga (i Bondkyrka socken), som för detta utsetts till ombud av herr Sigvast, kanik och syssloman i Uppsala domkyrka. Försäljningen har evig giltighet och sker enligt landslagen sedan vittnen utsetts – på folkspråket fastar. Utfärdaren överlåter äganderätten till domkyrkan och avhänder sig och sina sanna arvingar egendomen.

Eftersom utfärdaren saknar sigill ber han Uppsalakanikerna Magnus Tyrgilsson och Ingemund Jarlersson, sitt syskonbarn (*nepos*), att besegla.

Orig. på perg. (22,1 x 8,2 cm, uppveck 1,9 cm; 10 rader), Sv. Riksarkivet. SDHK nr 11647.

Regest: RPB nr 1491; Upplands fornminnesförenings tidskrift I:1 (1871), s. 163, nr 13.

Om Ulf Björnsson och dennes sätesgård Säby (Skarpasäby) se DMS, Uppland 1:6, s. 65; om Ulf Björnsson se även H. Gillingstam, Ätterna Vasa och Oxenstierna under medeltiden (1952), s. 752.

Om kaniken Sigvast Olofsson se G. Dahlbäck, Uppsala domkyrkas godsinnahav (1977), s. 119, 145 och 311, och B. Hedberg, Uppsala stifts herdaminne IV:2 (2014), s. 210–213. För kanikerna Magnus Tyrgilsson och Ingemund Jarlersson se ÄSF I, s. 147, och Hedberg, a.a., s. 200–202 respektive 107–108.

Vniuersis presentes litteras inspecturis Vlpho Biørnsson de Sæby parrochie Dalby / salutem in Domino sempiternam / Tenorepresencium constare cupio euidenter me predia mea · videlicet · xii · oras terre in villa Sabý predicta · sitas cum domibus, agris, pratis, pascuis et piscariis ac aliis attinenciis intra · sepes et extra, in sicco et humido, quibuscumque nominibus censeantur · ad eas spectantibus ecclesie Vpsalensi · et ex parte ipsius Laurencio Swensson de Grenbærghom procuratori per reuerendum virum dominum Siguastum canonicum et yconomum ecclesie Vpsalensis predictae ad hoc deputato in placito communi prouincie Haghundh secundum leges patrie nominatis et receptis firmariis wlgariter dictis fasta, vendicionis tytulo dimisisse perpetuo possidenda, proprietatem et dominium eorundem prediorum in ecclesiam transferendo prefatam et a me et meis veris heredibus, prout premittitur, legitime abdicando. Datum Vpsalie anno Domini · M^occc^o lxxx^o in crastino beati Benedicti abbatis · sub sigillis reuerendorum virorum dominorum Magni Thýrkilsson et Ingemundi Ierleri nepotis mei, canonicorum Vpsalensium · que sigillum proprium non habens peto appendi presentibus in testimonium premissorum ·

På baksidan: Littera Vlphonis Biørnsson · super xij oris terre in Sæby parrochie Dalby · d v · (Uppsala domkyrkas lådsignum; se L. Sjödin i MRA 1939, s. 125)
s

Sigill: nr 1 endast remsa i uppvecket; nr 2 runt av ofärgat vax, fragment 2,3 x 2,2 cm (porträttsigill, se SMV II, s. 645; för bättre bevarat ex. se brev 1380 15/6, DS nr 10183): [* S'. Ingimvndi · Iærle]ri · p[resbiteri].

10131

1380 mars 22

Riddaren Staffan Ulfsson, häradshövding i Selebo, utfärdar öppet brev om ett jordskifte mellan skälig man Holmger och ärlig och välboren man Bo Jonsson, drots i Sverige. (Holmger ger) 7 örtugland jord i övre Edsala i Kärnbo socken och 1 örtug i Läggesta i Årja (idag i Kärnbo) socken på rätt tingsdag och tingsplats i Selebo mot 8 örtugland jord i Årby i Turinge socken i Åkers (nu Öknebo) härad med alla tillagor. Fostar var Nils i Lundby, Kettilbjörn i Klahammar, Peter i Fröberga, Ebbe i Lönnberga, Gunnar i Krågesta, Peter i Viggeby, Erik i Lisselberga, Ulf i Hässelby, Matts i Lövnäs, Olof i Ekeby och Nils i Åkerby.

Utfärdaren beseglar.

Avskrift i vidimation på pergament, 1414 12/3 (SDHK nr 18278), NKR 2440 (c), Danska Rigsarkivet. SDHK nr 11648.

Om Staffan Ulfsson (Ulv) se SRM s. 72 f. och J. E. Almquist, Lagsagor och domsagor i Sverige I (1954), s. 114.

Om orterna se DMS, Södermanland 2:6.

Antalet fostar är i detta brev endast elva, jämför kommentar till DS nr 9616 med vidare hänvisningar.

Brevet är utfärdat torsdagen före Vårfrudagen i fastan (25/3), som detta år inföll på påskdagen.

Alla the mæn thættæ bref see ælla hœra helsar jac Staffan Wlfsøn riddare oc hærætz-hœfthinge j Silbohundare ewærdelikæ mædh warom Herræ / Kænnis jac opinbarleche^a mædh thæsso myno nærwarende opno brefue at skællicher man Holnger hafwer giort jordhæ skipe